

College van burgemeester en wethouders

Zitting van 26 februari 2019
Dienstverlening - Beleid Leefwereld

2019_B&W_00100 - Stichting Weerribben - Wieden - besluitvormen

Auteur

Paul Berg van den

Overlegd met

Programmateam Duurzaam Beleefbaar Toerisme, directeur en bestuur Stichting Weerribben-Wieden, Marlene de Zeeuw, Henk Schuitemaker, Erik van der Kamp

Portefeuillehouder

B. Harmsma

Verder proces

Dit stuk wordt ook nog geagendeerd op:

De college van burgemeester en wethouders 26 februari 2019

Samenvatting

Eind 2017 is de stichting Weerribben - Wieden opgericht. De stichting heeft een tussenrapportage opgesteld en een programma 2019. Voorgesteld wordt dat u kennis neemt van deze documenten. Er wordt in de komende periode gewerkt aan een aanpassing van de feitelijke governancestructuur van de stichting waarover u op het moment dat hierover duidelijkheid is wordt geadviseerd. In het kader van de uitwerking van projecten uit het bidbook, is met de stichting afgesproken dat zij verantwoordelijk zijn voor het realiseren van de volgende zaken:

- Visie recreatie en toerisme
- Kunstwerken / landmarks
- Data en monitoring
- Gebiedspromotie
- Gebruik maken van Leader / PenPC middelen en business developments

Nadere uitwerking hiervan volgt in een sepeeraat advies. In dit advies zal tevens inzicht worden gegeven in de budgetten voor activiteiten en werkzaamheden van de stichting en zult u wordt geadviseerd over het ter beschikking stellen van deze budgetten aan de stichting.

Beschrijving

Inleiding

In de periode 2015 - 2017 heeft het Kernteam Nationaal Park Weerribben - Wieden (hierna: Kernteam) gewerkt aan een nadere samenwerking op het gebied van recreatie & toerisme, natuur etc. In oktober 2017 is de stichting Weerribben - Wieden (hierna: de Stichting) opgericht. De gemeenteraad heeft ingestemd met het advies en daarmee ook met de taken en activiteiten van de Stichting. We zijn nu een jaar verder. Een goed moment om terug te kijken naar het afgelopen jaar en vooruit te kijken naar de samenwerking in de komende periode. Deze tussenrapportage moet mede de basis vormen voor een vervolg van de samenwerking (programma 2019). Er is aandacht voor aanpassing van de governancestructuur en we kijken of we financiële middelen beschikbaar kunnen stellen aan de Stichting. In eerste instantie wordt dit voorgelegd aan uw college. Uiteindelijk zal de gemeenteraad worden geïnformeerd en zo nodig zal de gemeenteraad worden geadviseerd over benodigde besluitvorming.

In 2014 hebben Provinciale Staten van Overijssel besloten om met ingang van 2015 niet langer inhoudelijk en financieel te participeren in het Nationaal Park Weerribben - Wieden. De zorg om de natuurwaarden is geborgd in het natuurbeleid, in bijzonder via het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SLN). Met deze regeling verlenen de provincies subsidie voor het behoud en de ontwikkeling van (agrarische) natuurgebieden en landschappen. De betekenis van het Nationaal Park kwam daarmee vooral te liggen bij de beleefbaarheid van de natuur. De provincie Overijssel meent dat de bevoegdheden en instrumenten daarvoor primair bij de gemeenten en de terreinbeheerders liggen. Het college heeft onder voorwaarden en kanttekeningen zich bereid verklaard de handschoen op te pakken om het transitietraject na 1 januari 2015 verder vorm te geven.

In juni 2015 heeft het college ingestemd met het startdocument Nationaal Park Weerribben - Wieden Nieuwe Stijl en in september 2015 heeft de raad het college verzocht opdracht te verstrekken aan een kernteam bestaande uit KopTop, Koninklijke Horeca Nederland afd. Steenwijkerland, Ondernemersplatform Steenwijkerland, LTO afd. Steenwijkerland, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Organisaties van Plaatselijke Belangen (in Weerribben en Wieden) en de gemeente Steenwijkerland. De opdracht behelsde het beschrijven van de inhoudelijke taken van het Nationaal Park Nieuwe Stijl en een daarbij horende organisatie. In september 2016 heeft het kernteam een document voorgelegd aan de raad als basis voor een vervolg. Uiteindelijk is in april 2017 het eindadvies aangeboden aan de gemeenteraad. De raad heeft kennis genomen van het advies en heeft het college onder andere verzocht de deelname van de gemeente in de Stichting nader uit te werken. Op 23 mei 2017 heeft de raad besloten dat de gemeente (samen met vertegenwoordigers van hierboven genoemde partijen) deel zal uitmaken van het bestuur van de Stichting en dat ze zich hierin laat vertegenwoordigen door een lid van het college.

Het Kernteam, als weergegeven in het document 'Weerribben - Wieden in één oogopslag' voelt zich o.a. verantwoordelijk voor de gezamenlijke gebiedsmarketing, educatieactiviteiten, monitoring en het versterken van de twee-eenheid economie en ecologie.

In het eindadvies van het kernteam NPWW worden de volgende taken en activiteiten onderscheiden:

- I. Algemeen en organisatie
- II. Educatie en ambassadeurschap
- III. Merkontwikkeling en marketing
- IV. Poorten en ontvangstlocaties
- V. Nulmeting en monitoring
- VI. Ontwikkeling en cofinanciering van projecten t.b.v. ontwikkeling PMC's
- VII. Ontwikkeling en cofinanciering van projecten t.b.v. versterking economie, ecologie en samenleving.

De gemeenteraad heeft in april 2017 kennisgenomen van het advies en ingestemd met de constatering die daaruit voortvloeien (waaronder de genoemde taken en activiteiten). Op 6 oktober 2017 is de Stichting Weerribben - Wieden opgericht en zijn de statuten (en governancecode) vastgesteld.

Voorstel

Tussenrapportage en programma 2019

De Stichting heeft in overleg met medewerkers van de gemeente Steenwijkerland (als partner binnen de Stichting) een tussenrapportage opgesteld, welke als bijlage is toegevoegd. Onderdeel is ook het programma 2019. De totstandkoming van de Stichting en de naaste toekomst komt hierin aan de orde.

Governancestructuur

In het eindadvies van het Kernteam Nationaal Park Weerribben-Wieden staat vermeld dat het bestuur

van de Stichting bestaat uit vertegenwoordigers van de negen gebiedspartijen. In de Governancecode, waarnaar in de statuten van de Stichting wordt verwezen, is dit vastgelegd.

De gemeenteraad heeft op 20 juni 2017 besloten dat de gemeente Steenwijkerland wordt vertegenwoordigd door een lid van het college in het bestuur van de Stichting Weerribben - Wieden. In de statuten van de stichting is dit als volgt verwoord: "...Het aantal bestuursleden bedraagt tenminste drie waaronder een lid van het college van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland...".

De argumenten op basis waarvan de raad hiertoe heeft besloten luiden (kort samengevat) als volgt:

1. Geen zitting hebben in het bestuur dat aan de slag gaat met dit voor ons zo belangrijke gebied is ondenkbaar.
2. We zijn samen een traject ingegaan, dus we moeten we ook samen het vervolgtraject bewandelen.
3. Beschouwd vanuit een landelijk perspectief zou het tot een moeilijk uit te leggen uitzonderingspositie leiden als geen enkele overheidspartij deel uitmaakt van het bestuur.
4. De gemeente heeft een groot financieel belang in de stichting.

De positie van een lid van het college in het bestuur van de Stichting kan lastig worden. Ongewenste belangenverstrengeling, dubbele pettenproblematiek, rolconflicten, onheldere positie etc. liggen op de loer. In de statuten van de Stichting wordt reeds rekening gehouden met een Raad van Toezicht. Op dit moment is er geen Raad van Toezicht. Het bestuur van de Stichting is voornemens de komende periode de Raad van Toezicht te gaan invullen. De Governancecode Stichting Weerribben - Wieden geeft richting aan de wijze waarop bestuur en Raad van Toezicht functioneren en de wijze waarop zij verantwoording afleggen over hun resultaten. Bekeken zal worden of de gemeente zitting kan nemen in de Raad van Toezicht zodat tegemoet kan worden gekomen aan de eerder genoemde argumenten terwijl het lid van het college niet in een ongemakkelijke positie gebracht wordt door zitting te hebben in het bestuur. Wanneer meer duidelijk is over de aanpassing van de huidige structuur zult u hierover worden geadviseerd. Gezien het raadsbesluit van 20 juni 2017 zullen we dit dan moeten afstemmen met de gemeenteraad. De wethouder maakt dan geen deel meer uit van het bestuur terwijl hiertoe wel door de raad is besloten. Op basis van de discussie naar aanleiding van dit advies wordt bepaald hoe de raad wordt geïnformeerd.

Argumenten

N.v.t.

Kanttekeningen en risico's

De samenwerking in de Stichting Weerribben - Wieden is nieuw. We zijn ervan overtuigd dat deze samenwerking uiteindelijk voor alle deelnemende partijen winst zal opleveren. Als dit niet zo blijkt te zijn zal de samenwerking, althans de gekozen vorm van samenwerking, snel weer uiteenvallen.

Duurzaamheid en social return

Met samenwerking in de Stichting Weerribben - Wieden wordt een duurzame relatie met de betrokken partijen beoogd in relatie tot onze gezamenlijke opgave. Met name bij de uitvoering van de projecten waar de gemeente ook vertegenwoordigd wordt is oog voor de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente en de mogelijkheden van social return.

Financiële toelichting

Het budget voor het realiseren van projecten die onder de verantwoordelijkheid van de Stichting vallen staan in de begroting van de gemeente. Indien de facturen akkoord worden bevonden door de Stichting zorgt de gemeente voor betaling. Een belangrijke reden om het budget niet ter beschikking te stellen is geweest dat dit zou kunnen betekenen dat de Stichting de BTW niet kan verrekenen,

zodat het bedrag van de BTW niet kan worden besteed aan de realisering van de projecten. Advies is gevraagd aan een belastingadviseur.

Wanneer we kijken naar de financiële middelen die beschikbaar zijn tot 2021 is er een bedrag van € 1,5 miljoen beschikbaar, beslissingsbevoegdheid over de inzet hiervan behoort tot de stichting. Een financieel overzicht is als bijlage opgenomen. Alvorens we overgaan tot opdrachtverlening aan de Stichting wordt samen met de inkoopcoördinator van de gemeente bekeken hoe we dit kunnen realiseren binnen de geldende aanbestedingswet- en regelgeving.

In het eindadvies van het Kernteam is opgenomen dat de directeur van de Stichting verantwoordelijk is voor het verwerven van extra financiële middelen. Tot op heden is dit nog niet gelukt. Bij de op te stellen plannen van aanpak van de diverse projecten zullen de mogelijkheden van extra financiering aan de orde worden gesteld.

Participatie en communicatie

De samenwerking van partijen in de Stichting is een vergaande vorm van participatie. Bij de uitvoering van de plannen worden ook de achterbannen van de partijen betrokken. Per project wordt bepaald hoe met participatie en communicatie wordt omgegaan.

Uitvoering en planning

De uitvoering en planning voor 2019 treft u aan in het als bijlage toegevoegde document Programma 2019.

Besluit

Beslispunt 1

Kennis te nemen van de tussenrapportage en het programma 2019 van de Stichting Weerribben - Wieden en dit ter kennisname te verzenden aan de gemeenteraad.

Beslispunt 2

Kennis te nemen van de voorgenomen wijziging, door de Stichting, van de (feitelijke) governancestructuur van de Stichting Weerribben - Wieden.